

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

-----00000-----

ລັດຖະບານ

ເລກທີ /ລບ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ **12 JUN 2014**

194 - - - -

ດໍາລັດ
ວ່າດ້ວຍການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

- ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ສະບັບເລກທີ 02/ສພຊ, ລົງວັນທີ 06 ພຶດສະພາ 2003;
- ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຄອບຄົວ ສະບັບເລກທີ 05/ສພຊ, ລົງວັນທີ 26 ກໍລະກົດ 2008;
- ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຼດຂອງເດັກ ສະບັບເລກທີ 05/ສພຊ, ລົງວັນທີ 27 ທັນວາ 2006;
- ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທະບຽນຄອບຄົວ ສະບັບເລກທີ 12/ສພຊ, ລົງວັນທີ 27 ພະຈິກ 2009;
- ອີງຕາມໜັງສືສະເໜີຂອງລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງຍຸຕິທໍາ ສະບັບເລກທີ 333/ກຍ, ລົງ ວັນທີ 30/4/2014.

ລັດຖະບານ ອອກດໍາລັດ:

ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1 ຈຸດປະສົງ

ດໍາລັດສະບັບນີ້ ກໍານົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂອງພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໂຫຼດຂອງເດັກ ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຖືກຕ້ອງ ສອດຄ່ອງກັບລະບຽບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ, ສົນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 2 ການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ແມ່ນການຮັບເອົາເດັກທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ຊຶ່ງເປັນລູກຂອງບຸກຄົນອື່ນໄປ ລ້ຽງເປັນລູກຂອງຕົນຢູ່ພາຍໃນ ຫຼືຕ່າງປະເທດ ໂດຍຜ່ານຂັ້ນຕອນທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ແລະໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການຈັດຕັ້ງລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊຶ່ງພາໃຫ້ເກີດມີສິດ ແລະພັນທະທາງຄອບຄົວຕໍ່ກັນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 3 ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນດຳລັດສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້ :

1. **ລູກລ້ຽງ** ໝາຍເຖິງ ເດັກທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ຫຼືຕ່າງປະເທດ ໂດຍຖືກຕ້ອງຕາມເງື່ອນໄຂ ແລະຂັ້ນຕອນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ;
2. **ເດັກ** ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ ສິບແປດປີ;
3. **ພໍ່ຄົງ, ແມ່ຄົງຂອງເດັກ** ໝາຍເຖິງ ພໍ່ແມ່ຜູ້ໃຫ້ກຳເນີດເດັກ;
4. **ຜູ້ປົກຄອງເດັກ** ໝາຍເຖິງ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ເດັກ ຄືກັນກັບພໍ່ແມ່ຂອງເດັກ;
5. **ພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ** ໝາຍເຖິງ ພົນລະເມືອງລາວ ຫຼືຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ເອົາເດັກໄປລ້ຽງເປັນລູກລ້ຽງຂອງຕົນ;
6. **ເດັກທີ່ຂາດການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ** ໝາຍເຖິງ ເດັກທີ່ຖືກປະລະ, ປະຖິ້ມ, ກຳພ້າ, ກຳພອຍ ທີ່ບໍ່ມີຜູ້ເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ;
7. **ເດັກພິເສດ** ໝາຍເຖິງ ເດັກທີ່ປະສົບກັບບັນຫາທາງດ້ານພຶດຕິກຳ ສະແດງອອກບໍ່ປົກກະຕິ, ພິການທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ມັນສະໝອງ ຫຼືໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທາງຈິດໃຈ;
8. **ຄົນຕ່າງດ້າວ** ໝາຍເຖິງ ຄົນສັນຊາດອື່ນ ທີ່ເຂົ້າມາຕັ້ງຖິ່ນຖານ, ອາໄສຢູ່ ສປປ ລາວ ຍາວນານ, ຖືບັດຕ່າງດ້າວ ແລະລັດຖະບານຂອງຜູ້ກ່ຽວກັບຮັບຮູ້ເປັນທາງການຢູ່;
9. **ຄົນຕ່າງປະເທດ** ໝາຍເຖິງ ຄົນທີ່ມີສັນຊາດອື່ນທີ່ດຳລົງຊີວິດຢູ່ນອກດິນແດນຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼື ເຂົ້າມາ ສປປ ລາວ ຊົ່ວຄາວ ຫຼືຍາວນານ ເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃດໜຶ່ງ ເມື່ອໝົດກຳນົດແລ້ວກໍກັບຄືນປະເທດຕົນ;
10. **ນັກສັງຄົມສົງເຄາະ** ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນທີ່ມີຄຸນວຸດທິ ແລະມີປະສົບການ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກຂະແໜງການແຮງງານ ແລະສະຫວັດດີສັງຄົມ ເພື່ອໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຄອບຄົວ ແລະເດັກ ກ່ອນ ແລະຫຼັງການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ.

ມາດຕາ 4 ຫຼັກການພື້ນຖານ

ໃນການພິຈາລະນາທາງເລືອກ ແລະການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູເດັກ ກ່ຽວກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຫຼັກການພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້ :

1. ຜົນປະໂຫຽດສູງສຸດຂອງເດັກ;
2. ບຸລິມະສິດການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງພາຍໃນປະເທດ;
3. ການປະສານສົມທົບ;
4. ຄວາມໂປ່ງໃສ, ວ່ອງໄວ ແລະຖືກຕ້ອງຕາມຂັ້ນຕອນ.

ມາດຕາ 5 ຜົນປະໂຫຽດສູງສຸດຂອງເດັກ

ໃນການພິຈາລະນາທາງເລືອກ ກ່ຽວກັບການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູເດັກ ຕ້ອງຖືເອົາຜົນປະໂຫຽດສູງສຸດຂອງເດັກເປັນບຸລິມະສິດ ເປັນຕົ້ນ ຄວາມປອດໄພ, ຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ ແລະລະດັບການພັດທະນາ, ຄວາມສຳຄັນຂອງການຕໍ່ເນື່ອງໃນການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ, ສາຍພົວພັນທີ່ດີກັບພໍ່ແມ່, ອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງຄົງ

ຂອງເດັກ, ບ່ອນຢູ່ທີ່ຮັບປະກັນໃນຖານະເປັນສະມາຊິກຄອບຄົວ, ມໍຣະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ເຜົ່າຊົນ, ພາສາ, ສາສະໜາ ແລະຄຳເຫັນຂອງເດັກຕາມໄວອາຍຸ ແລະຄວາມສາມາດຈຳແນກຄວາມຖືກຜິດ.

ມາດຕາ 6 ບຸລິມະສິດການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ໃນການພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ໃຫ້ຖືເອົາການຮັບເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງພາຍໃນປະເທດເປັນບຸລິມະສິດ.

ມາດຕາ 7 ການປະສານສົມທົບ

ໃນການພິຈາລະນາ ການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕ້ອງຮັບປະກັນການປະສານສົມທົບ ລະຫວ່າງຂະແໜງການ ແລະພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຊອກຄອບຄົວທີ່ເໝາະສົມໃຫ້ເດັກ ຢູ່ພາຍໃນ ຫຼືຕ່າງປະເທດ.

ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ສາມາດຊອກຫາຄອບຄົວຮັບເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຢູ່ພາຍໃນເມືອງໄດ້ ໃຫ້ຫ້ອງການຍຸຕິທຳປະສານສົມທົບກັບພະແນກຍຸຕິທຳແຂວງ, ນະຄອນ ເພື່ອຊອກຄອບຄົວທີ່ເໝາະສົມ ຢູ່ເມືອງອື່ນພາຍໃນແຂວງ, ນະຄອນ; ຖ້າຊອກບໍ່ໄດ້ ໃຫ້ລາຍງານຕໍ່ກະຊວງຍຸຕິທຳ ເພື່ອປະສານສົມທົບກັບແຂວງອື່ນ ຊອກຄອບຄົວທີ່ເໝາະສົມຮັບເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງພາຍໃນປະເທດ ຫຼືໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ.

ມາດຕາ 8 ຄວາມໂປ່ງໃສ, ວ່ອງໄວ ແລະຖືກຕ້ອງຕາມຂັ້ນຕອນ

ໃນການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ, ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມໂປ່ງໃສ, ວ່ອງໄວ, ຖືກຕ້ອງ ແລະຄົບຖ້ວນຕາມຂັ້ນຕອນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນດຳລັດສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 9 ທາງເລືອກສຳລັບການພິຈາລະນາເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູເດັກ

ທາງເລືອກສຳລັບການພິຈາລະນາເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູເດັກ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລຳດັບ ດັ່ງນີ້ :

1. ສິ່ງເດັກຄືນໃຫ້ຄອບຄົວຂອງເດັກ ຫຼືຍາດພີ່ນ້ອງເປັນຜູ້ເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ;
2. ໃຫ້ເດັກໄປຢູ່ໃນການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູຂອງຜູ້ອື່ນຊົ່ວຄາວ ເພື່ອລໍຖ້າສິ່ງກັບຄອບຄົວ, ຍາດພີ່ນ້ອງຂອງເດັກ ຫຼືລໍຖ້າຄອບຄົວໃໝ່;
3. ໃຫ້ເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງພົນລະເມືອງລາວ;
4. ໃຫ້ເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ;
5. ເອົາເດັກໄປເບິ່ງແຍງດູແລໃນສູນ ຫຼືໃນສະຖານທີ່ເໝາະສົມ.

ນອກຈາກທາງເລືອກ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ເທິງນັ້ນແລ້ວ ຍັງມີທາງເລືອກ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 42 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໂຫຼດຂອງເດັກ.

ສຳລັບເດັກທີ່ເປັນຍາດໃກ້ຊິດ, ເດັກພິເສດ ທີ່ຈະຖືກພິຈາລະນາເປັນລູກລ້ຽງ ອາດຈະເລືອກນຳໃຊ້ທາງເລືອກທີສາມ ຫຼືສີ່ ໂດຍບໍ່ປະຕິບັດຕາມລຳດັບກໍໄດ້.

ມາດຕາ 10 ພັນທະໃນການແຈ້ງ ແລະການປະເມີນເດັກ

ບຸກຄົນ ຫຼືການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ຮູ້ເຫັນເດັກ ທີ່ຂາດການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ, ຖືກປະລະ, ປະຖິ້ມ, ເປັນກຳພ້າ, ກຳພອຍ, ບໍ່ມີຜູ້ປົກຄອງໃຫ້ການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ ຫຼືມີການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ເດັກໃນຄອບຄົວ, ການຂຸດຮິດເດັກ

ຕ້ອງແຈ້ງ ຫຼືລາຍງານເຫດການດັ່ງກ່າວຕໍ່ອົງການປົກຄອງບ້ານ, ຂະແໜງການແຮງງານ ແລະສະຫວັດດີການສັງຄົມ ຫຼືພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອໃຫ້ຂະແໜງການແຮງງານ ແລະສະຫວັດດີການສັງຄົມ ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອເບື້ອງຕົ້ນ, ພ້ອມທັງປະເມີນເດັກ, ຄອບຄົວຂອງເດັກ ກ່ອນການພິຈາລະນາທາງເລືອກໃນການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູທີ່ເໝາະສົມ ສໍາລັບເດັກ.

ຖ້າເຫັນວ່າ ບໍ່ມີທາງເລືອກຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 9 ຂໍ້ 1 ແລະ ຂໍ້ 2 ຂອງດໍາລັດສະບັບນີ້ ໃຫ້ຂະແໜງການແຮງງານ ແລະສະຫວັດດີການສັງຄົມ ແຈ້ງຕໍ່ຂະແໜງການຍຸຕິທໍາ ເພື່ອສະເໜີຕໍ່ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນຂອງຕົນ ຕົກລົງກ່ຽວກັບການຂັ້ນບັນຊີເດັກ ທີ່ສາມາດເອົາໄປເປັນລູກລ້ຽງ.

ມາດຕາ 11 ຂອບເຂດການນໍາໃຊ້ດໍາລັດ

ດໍາລັດສະບັບນີ້ ນໍາໃຊ້ສໍາລັບເດັກທີ່ຈະຖືກຮັບໄປເປັນລູກລ້ຽງ, ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການພິຈາລະນາ ການຂໍເອົາເດັກທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງພົນລະເມືອງລາວ ແລະພົນລະເມືອງຕ່າງປະເທດ.

ດໍາລັດສະບັບນີ້ ບໍ່ນໍາໃຊ້ສໍາລັບພົນລະເມືອງລາວ ທີ່ເອົາເດັກເປັນຄົນຕ່າງປະເທດ ຫຼືຄົນຕ່າງດ້າວ ມາເປັນລູກລ້ຽງ ຊຶ່ງຈະມີລະບຽບການຕ່າງຫາກ ແລະ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບກົດໝາຍຂອງປະເທດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 12 ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສິ່ງເສີມການຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະສາກົນ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນທາງດ້ານເຕັກນິກ, ວິຊາການ ແລະຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວມີປະສິດທິຜົນ, ປະຕິບັດຕາມສິນທິສັນຍາ ແລະສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ພາກທີ II
ການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງພົນລະເມືອງລາວ
ໜວດທີ 1
ການພິຈາລະນາກ່ອນການຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ມາດຕາ 13 ການປະເມີນສະພາບເດັກ ແລະຄອບຄົວເດັກ

ເມື່ອໄດ້ຮັບແຈ້ງ ມີເດັກທີ່ຂາດການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ ຂະແໜງການແຮງງານ ແລະສະຫວັດດີການສັງຄົມ ຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອໃນເບື້ອງຕົ້ນ ພ້ອມທັງປະເມີນສະພາບເດັກ ແລະຄອບຄົວຂອງເດັກ ເພື່ອຊອກຫາທາງເລືອກໃນການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູທີ່ເໝາະສົມໃຫ້ເດັກ.

ໃນການປະເມີນສະພາບເດັກ ແລະຄອບຄົວຂອງເດັກ ຕ້ອງໄດ້ລົງເກັບກໍາຂໍ້ມູນຕົວຈິງໂດຍອີງໃສ່ເງື່ອນໄຂດັ່ງນີ້ :

1. ການປະເມີນສະພາບເດັກ
  - ສະຖານະພາບຂອງເດັກ;
  - ດ້ານສຸຂະພາບຮ່າງກາຍ ແລະສຸຂະພາບຈິດ;
  - ຮັບຟັງຄໍາເຫັນຂອງເດັກ;

- ເງື່ອນໄຂອື່ນ ທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຈໍາເປັນ.

2. ການປະເມີນຄອບຄົວຂອງເດັກ

- ຄວາມສາມາດໃນການໃຫ້ຄວາມອົບອຸ່ນເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ;
- ສະພາບຄອບຄົວ;
- ດ້ານສຸຂະພາບຮ່າງກາຍ ແລະສຸຂະພາບຈິດ;
- ເງື່ອນໄຂອື່ນ ທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຈໍາເປັນ.

ການປະເມີນໃຫ້ອີງໃສ່ສະພາບຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະກໍລະນີ, ຫຼັງຈາກສໍາເລັດການປະເມີນແລ້ວໃຫ້ຂະແໜງການແຮງງານ ແລະສະຫວັດດີການສັງຄົມ ເຮັດບົດລາຍງານໂດຍມີຄໍາເຫັນກ່ຽວກັບທາງເລືອກໃນການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ.

ມາດຕາ 14 ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາແກ່ພໍ່ແມ່ ຫຼືຜູ້ປົກຄອງເດັກ

ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຫຼືນັກສັງຄົມສົງເຄາະ ຕ້ອງໃຫ້ຄໍາປຶກສາແກ່ພໍ່ແມ່ ຫຼືຜູ້ປົກຄອງ ທີ່ໄດ້ເຫັນດີໃຫ້ເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງການໃຫ້ເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ, ສິດ ແລະພັນທະ ທາງດ້ານກົດໝາຍ. ໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກບັນຫາຕ່າງໆທີ່ໄດ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາແກ່ພໍ່ແມ່ ຫຼືຜູ້ປົກຄອງ.

ຖ້າວ່າເດັກ ມີອາຍຸແຕ່ ສິບປີຂຶ້ນໄປ ກໍຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາເຊັ່ນດຽວກັນ.

ມາດຕາ 15 ການເຫັນດີຂອງພໍ່ແມ່ ຫຼືຜູ້ປົກຄອງ

ການເຫັນດີຂອງພໍ່ແມ່ ຫຼືຜູ້ປົກຄອງເດັກ ທີ່ຈະມອບເດັກໃຫ້ໄປເປັນລູກລ້ຽງນັ້ນ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນໂດຍຊ້ອງໜ້າອົງການປົກຄອງບ້ານ ແລ້ວໃຫ້ສະເໜີຕໍ່ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນເມືອງ ເພື່ອພິຈາລະນາ.

ການເຫັນດີຂອງພໍ່ແມ່ ຫຼືຜູ້ປົກຄອງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາທີ່ເໝາະສົມ ແລະໄດ້ຮັບການແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບຜົນຂອງການເຫັນດີ ແລະຜົນກະທົບຈາກການໃຫ້ເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ; ການເຫັນດີດັ່ງກ່າວຕ້ອງເຮັດຂຶ້ນດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ເພື່ອອະນາຄົດທີ່ດີຂອງເດັກ ໂດຍຢາສະຈາກການບັງຄັບ ແລະສິ່ງຕອບແທນທາງດ້ານການເງິນ ຫຼືດ້ານວັດຖຸ.

ພໍ່ ແມ່ ຫຼືຜູ້ປົກຄອງ ທີ່ໄດ້ເຫັນດີໃຫ້ເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງແລ້ວ ຫາກໄດ້ປ່ຽນໃຈ ໃຫ້ສະເໜີຕໍ່ອົງການປົກຄອງບ້ານ ຫຼືຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນເມືອງ ເພື່ອລົບລ້າງຄໍາເຫັນດີດັ່ງກ່າວ ຖ້າຫາກວ່າເດັກຜູ້ນັ້ນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຈົດທະບຽນການເປັນລູກລ້ຽງ.

ມາດຕາ 16 ການແຈ້ງກ່ຽວກັບເດັກທີ່ຈະໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ພາຍຫຼັງການປະເມີນສະພາບເດັກ ແລະຄອບຄົວຂອງເດັກແລ້ວ, ຖ້າເຫັນວ່າເດັກທີ່ຂາດການເບິ່ງແຍງລ້ຽງ ດູບໍ່ສາມາດກັບຄືນຫາຄອບຄົວທີ່ເດັກກໍາເນີດ ຫຼືຄອບຄົວຂອງຍາດພີ່ນ້ອງຂອງເດັກໄດ້, ໃຫ້ຂະແໜງການແຮງງານ ແລະສະຫວັດດີການສັງຄົມ ແຈ້ງ ແລະປະກອບຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບເດັກ ໄປໃຫ້ຂະແໜງການຍຸຕິທໍາ ເພື່ອສະເໜີຕໍ່ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນຂອງຕົນ ພິຈາລະນາຕົກລົງກ່ຽວກັບເດັກຜູ້ນັ້ນສາມາດຮັບໄປເປັນລູກລ້ຽງໄດ້.

ມາດຕາ 17 ການຂຶ້ນບັນຊີເດັກທີ່ຈະໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ເມື່ອມີການແຈ້ງກ່ຽວກັບເດັກ ທີ່ສາມາດຈະຮັບໄປເປັນລູກລ້ຽງໄດ້ ໃຫ້ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ ຫຼືຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂຶ້ນເມືອງຂຶ້ນທະບຽນບັນຊີຊື່ ແລະລາຍລະອຽດຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວກ່ຽວກັບເດັກ ບັນທຶກໃສ່ໃນບັນຊີທະບຽນ ແລະຮັກສາທະບຽນຂອງເດັກທີ່ຈະໃຫ້ໄປເປັນລູກລ້ຽງໄວ້ ເພື່ອຊອກຄອບຄົວທີ່ເໝາະສົມພາຍໃນ ສປປ ລາວ ໃຫ້ແກ່ເດັກ, ຖ້າບໍ່ມີຄອບຄົວທີ່ເໝາະສົມຢູ່ພາຍໃນປະເທດແລ້ວ, ຊື່ ແລະລາຍລະອຽດຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວກ່ຽວກັບເດັກ ຕ້ອງສົ່ງຕໍ່ໃຫ້ກະຊວງຍຸຕິທຳ ເພື່ອຈັດເຂົ້າທະບຽນລາຍຊື່ເດັກ ທີ່ສາມາດຮັບໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ.

ໝວດທີ 2

ເງື່ອນໄຂການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ມາດຕາ 18 ເງື່ອນໄຂຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ພົນລະເມືອງລາວ ທີ່ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ມີອາຍຸ ແຕ່ ສິບແປດປີຂຶ້ນໄປ ໃນເວລາເຮັດຄຳຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ແລະມີອາຍຸຫ່າງກັບເດັກທີ່ຂໍໄປເປັນລູກລ້ຽງນັ້ນຢ່າງໜ້ອຍ ສິບແປດປີ;
2. ມີສະຕິສຳປະຊັນຍະສົມບູນ;
3. ມີຖານະທາງດ້ານເສດຖະກິດ ທີ່ໝັ້ນຄົງ;
4. ມີທີ່ຢູ່ຢ່າງຖາວອນ;
5. ມີວຽກເຮັດງານທຳທີ່ແນ່ນອນ;
6. ມີສຸຂະພາບແຂງແຮງດີ, ບໍ່ເປັນພະຍາດຕິດແປດທີ່ຮ້າຍແຮງ, ບໍ່ຕິດສິ່ງເສບຕິດ;
7. ບໍ່ເຄີຍຖືກສານຕັດສິນລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ຍ້ອນການກະທຳຜິດໂດຍເຈດຕະນາ ແລະບໍ່ຖືກປົດສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່;
8. ໄດ້ຜ່ານການປະເມີນຈາກຄະນະກຳມະການຂຶ້ນເມືອງ ແລະມີຊື່ຢູ່ໃນບັນຊີຂອງຜູ້ທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ແລະມີຄວາມເໝາະສົມໃນການຮັບເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ.;
9. ມີຄຳເຫັນດີຂອງຜົວ ແລະເມຍ.

ມາດຕາ 19 ເງື່ອນໄຂຂອງເດັກທີ່ຈະໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ເດັກ ທີ່ຈະໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ຍັງບໍ່ເຖິງກະສຽນອາຍຸ ສິບແປດປີ;
2. ຂາດການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ ຫຼືບໍ່ສາມາດຢູ່ນຳຄອບຄົວ ຫຼືບໍ່ສາມາດກັບຄືນສູ່ຄອບຄົວຂອງຕົນ;
3. ມີຄຳເຫັນດີຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນຂອງເດັກ ຖ້າວ່າເດັກຫາກມີອາຍຸແຕ່ ສິບປີຂຶ້ນໄປ, ຄຳເຫັນດີນັ້ນຕ້ອງບໍ່ມີການບັງຄັບ;
4. ມີຄຳເຫັນດີຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນຂອງພໍ່ຄົງ, ແມ່ຄົງຂອງເດັກ;
5. ຜ່ານການປະເມີນ ແລະມີຄຳເຫັນຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ແລະມີຊື່ຢູ່ໃນບັນຊີຂອງເດັກທີ່ສາມາດໃຫ້ໄປເປັນລູກລ້ຽງ.

ນອກຈາກເງື່ອນໄຂທີ່ກ່າວມາເທິງນີ້ ຍັງຕ້ອງມີຄຳເຫັນດີເປັນລາຍລັກອັກສອນຂອງພໍ່ຄົງ, ແມ່ຄົງຂອງເດັກ ຫຼືຜູ້ປົກຄອງ ຫຼືພາກສ່ວນທີ່ຮັບຜິດຊອບລ້ຽງດູເດັກ, ຄຳເຫັນດີນັ້ນຕ້ອງບໍ່ມີການບັງຄັບ.

ໝວດທີ 3

ຂັ້ນຕອນການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ມາດຕາ 20 ຂັ້ນຕອນການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງພາຍໃນປະເທດ ມີຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້ :

1. ການຍື່ນຄຳຮ້ອງ ແລະເອກະສານປະກອບ;
2. ການພິຈາລະນາຄຳຮ້ອງ;
3. ການອະນຸຍາດ;
4. ການຈົດທະບຽນການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ.

ມາດຕາ 21 ການຍື່ນຄຳຮ້ອງ

ພົນລະເມືອງລາວ ຜູ້ທີ່ມີຈຸດປະສົງເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ໃຫ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງ ແລະເອກະສານປະກອບ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 23 ຂອງດຳລັດສະບັບນີ້ ຕໍ່ອົງການປົກຄອງບ້ານບ່ອນຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຫຼື ບ່ອນເດັກອາໄສຢູ່ ໃນກໍລະນີສາຍພາດໃກ້ຊິດ ເພື່ອສະເໜີຕໍ່ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ໂດຍຜ່ານຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ.

ມາດຕາ 22 ການຖອນຄຳຮ້ອງ

ຜູ້ທີ່ໄດ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 21 ຂອງດຳລັດສະບັບນີ້ ສາມາດຖອນຄຳຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງແຈ້ງເຫດຜົນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະຮັບຜິດຊອບຄຳໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການຮ້ອງຂໍນັ້ນ.

ມາດຕາ 23 ເອກະສານປະກອບຄຳຮ້ອງຂໍເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ເອກະສານປະກອບຄຳຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງພົນລະເມືອງລາວ ມີ ດັ່ງນີ້ :

1. ຄຳຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
2. ຊີວະປະຫວັດຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ (ຜົວ ແລະເມຍ);
3. ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່;
4. ໃບແຈ້ງໂທດ (ຜົວ ແລະເມຍ);
5. ໃບຢັ້ງຢືນສຸຂະພາບຮ່າງກາຍ ແລະສຸຂະພາບຈິດ (ຜົວ ແລະເມຍ);
6. ໃບຢັ້ງຢືນການເຮັດວຽກ;
7. ໃບຢັ້ງຢືນຖານະທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
8. ໃບຢັ້ງຢືນການແຕ່ງດອງ (ຖ້າມີ);
9. ໃບຢັ້ງຢືນການບໍ່ຖືກປົດສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່ (ຜົວ ແລະເມຍ);
10. ໃບຮັບປະກັນການລ້ຽງດູເດັກຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ;

11. ສໍາເນົາປຶ້ມສໍາມະໂນຄົວ;
12. ຮູບຖ່າຍຂະໜາດ 4x6 ຈໍານວນ 3 ໃບ (ຜົວ ແລະ ເມຍ);
13. ໃບເກັບເງິນຄ່າທໍານຽມ.

ມາດຕາ 24 ເອກະສານກ່ຽວກັບເດັກ

ເອກະສານກ່ຽວກັບເດັກ ເພື່ອປະກອບໃນການພິຈາລະນາ ມີ ດັ່ງນີ້ :

1. ຄໍາເຫັນຂອງຂະແໜງການແຮງງານ ແລະສະຫວັດດີການສັງຄົມ ຫຼືນັກສັງຄົມສົງເຄາະ ກ່ຽວກັບການປະເມີນເດັກ, ຄອບຄົວເດັກ;
2. ບົດບັນທຶກການໃຫ້ຄໍາປຶກສາແກ່ພໍ່ແມ່ ຫຼືຜູ້ປົກຄອງເດັກ;
3. ໃບແຈ້ງເກີດ (ຖ້າບໍ່ມີ ໃຫ້ອົງການປົກຄອງບ້ານ ຫຼືໂຮງໝໍ ເປັນຜູ້ຍັງຢືນ) ຫຼືໃບຍັງຢືນການເກີດ;
4. ໃບຍິນຍອມ ຫຼືຄໍາເຫັນດີຂອງພໍ່ແມ່ຄົງ ຫຼືຜູ້ປົກຄອງ (ຖ້າມີ);
5. ໃບຍັງຢືນສຸຂະພາບຮ່າງກາຍ ແລະສຸຂະພາບຈິດ;
6. ຄໍາເຫັນດີຂອງເດັກ ຖ້າວ່າເດັກເຖິງກະສຽນອາຍຸ ສືບປີຂຶ້ນໄປ;
7. ໃບຍັງຢືນການເສັຍຊີວິດຂອງພໍ່, ແມ່ ຫຼືປົກຄອງ (ຖ້າມີ);
8. ຮູບຖ່າຍຂະໜາດ 4x6 ຈໍານວນ 3 ໃບ.

ການປະກອບເອກະສານກ່ຽວກັບເດັກ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ເທິງນັ້ນ ແມ່ນຂຶ້ນກັບແຕ່ລະກໍລະນີຂອງເດັກ.

ມາດຕາ 25 ການພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບຄໍາສະເໜີ ຈາກອົງການປົກຄອງບ້ານແລ້ວ, ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂຶ້ນເມືອງ ຕ້ອງໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ. ໃນການພິຈາລະນາດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາແກ່ຜູ້ຮ້ອງຂໍ, ປະເມີນຜູ້ຮ້ອງຂໍ, ຂຶ້ນທະບຽນບັນຊີຜູ້ທີ່ມີເງື່ອນໄຂຖືກຕ້ອງ ສາມາດຮັບເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງໄດ້, ຈັບຄູ່ເດັກກັບຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຫຼືຄອບຄົວທີ່ເໝາະສົມ ແລະການທົດລອງລ້ຽງດູ. ຫຼັງຈາກສໍາເລັດການທົດລອງລ້ຽງດູແລ້ວ ໃຫ້ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂຶ້ນເມືອງ ແຈ້ງໃຫ້ອົງການປົກຄອງບ້ານ ເພື່ອພິຈາລະນາຕົກລົງໃຫ້ເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕາມທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 39 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຄອບຄົວ.

ສໍາລັບການຮ້ອງຂໍເດັກທີ່ເປັນຍາດໃກ້ຊິດ ໃຫ້ຄໍານຶງເຖິງຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງເດັກ ແລະພິຈາລະນາເປັນກໍລະນີພິເສດ ໂດຍໃຫ້ນໍາໃຊ້ທາງເລືອກທິສາມ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 9 ຂອງດໍາລັດສະບັບນີ້ ແລະໃຫ້ເປັນບຸລິມະສິດໃນບັນຊີ.

ມາດຕາ 26 ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ

ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂຶ້ນເມືອງ ຫຼືນັກສັງຄົມສົງເຄາະ ຕ້ອງໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ກ່ຽວກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ແກ່ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ເພື່ອຮັບປະກັນ ໃນການກະກຽມ ແລະຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຮັບເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ, ການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ, ສິດ ແລະພັນທະທາງດ້ານກົດໝາຍ. ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາສາມາດເຮັດໄດ້ອີກໃນເວລາຈັບຄູ່ເດັກ ກັບຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຖ້າເຫັນວ່າມີຄວາມຈໍາເປັນ ແລະເດັກຜູ້ນັ້ນ ເປັນເດັກທີ່ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດໃນການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ.

ໃນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກບັນຫາຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາແກ່ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ເພື່ອປະກອບໃນການພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 27 ການປະເມີນຜູ້ຮ້ອງຂໍ

ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂຶ້ນເມືອງ ຫຼືນັກສັງຄົມສົງເຄາະ ຕ້ອງໄດ້ປະເມີນເງື່ອນໄຂຕ່າງໆຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຜູ້ຮ້ອງຂໍມີຄວາມເໝາະສົມໃນການຮັບເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ.

ໃນການປະເມີນ ຕ້ອງໄດ້ລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນຕົວຈິງ ໂດຍອີງໃສ່ເງື່ອນໄຂ ດ້ານຄຸນວຸດທິ, ຄຸນສົມບັດ, ຄວາມສາມາດໃນການໃຫ້ຄວາມອົບອຸ່ນເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ, ສະຖານະພາບທາງຄອບຄົວ, ດ້ານສຸຂະພາບຮ່າງກາຍ ແລະສຸຂະພາບຈິດ, ຖານະດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ທີ່ພັກອາໄສ, ອາຊີບ, ລາຍຮັບ ແລະເງື່ອນໄຂອື່ນ ທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ.

ພາຍຫຼັງສຳເລັດການປະເມີນແລ້ວ ໃຫ້ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂຶ້ນເມືອງ ຫຼືນັກສັງຄົມສົງເຄາະ ເຮັດບົດລາຍງານລົງຄຳເຫັນວ່າຈະຮັບ ຫຼືປະຕິເສດຄຳຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງແລ້ວແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ພາຍໃນ ສາມວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ມີຄຳເຫັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 28 ການຂຶ້ນບັນຊີຜູ້ຮ້ອງຂໍ

ຜູ້ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂອງພົນລະເມືອງລາວ ທີ່ຜ່ານການປະເມີນ ແລະມີເງື່ອນໄຂຖືກຕ້ອງຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນດຳລັດສະບັບນີ້ ໃຫ້ທ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ ຂຶ້ນບັນຊີ ແລະລາຍລະອຽດຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວ, ຊີວະປະຫວັດຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ ບັນທຶກໃສ່ໃນບັນຊີທະບຽນ ແລະຮັກສາທະບຽນໄວ້ ເພື່ອຈັດເປັນບຸລິມະສິດຂອງການຮ້ອງຂໍ.

ມາດຕາ 29 ການຈັບຄູ່ເດັກ ກັບ ຜູ້ຮ້ອງຂໍທີ່ເໝາະສົມ

ໃນການຈັບຄູ່ເດັກ ກັບ ຜູ້ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງພົນລະເມືອງລາວ ໃຫ້ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂຶ້ນເມືອງ ເປັນຜູ້ຕົກລົງ ຕາມການສະເໜີຂອງນັກສັງຄົມສົງເຄາະ ແລ້ວໃຫ້ແຈ້ງ ແລະເຮັດຄຳສະເໜີແນະນຳໄປຍັງຜູ້ຮ້ອງຂໍທີ່ໄດ້ຂຶ້ນບັນຊີ ແລະເຫັນວ່າມີຄວາມເໝາະສົມທີ່ສຸດ ເພື່ອຮັບເດັກໄປທົດລອງລ້ຽງດູຢູ່ນຳຄອບຄົວ ຫຼື ທົດລອງຈັດໃຫ້ເດັກເຂົ້າກັບຄອບຄົວໃໝ່.

ມາດຕາ 30 ການທົດລອງຈັດໃຫ້ເດັກເຂົ້າກັບຄອບຄົວໃໝ່

ການທົດລອງຈັດໃຫ້ເດັກເຂົ້າກັບຄອບຄົວໃໝ່ ກ່ຽວກັບການຂໍເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງພົນລະເມືອງລາວ ແມ່ນເພື່ອໃຫ້ຄອບຄົວໃໝ່ໄດ້ເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູເດັກ, ສ້າງສາຍພົວພັນລະຫວ່າງເດັກ ກັບຄອບຄົວໃໝ່, ໃຫ້ເດັກໄດ້ປັບຕົວເຂົ້າກັບສະພາບແວດລ້ອມ, ຮິດຄອງປະເພນີ, ຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະຄວາມຈຳເປັນອື່ນຂອງເດັກກັບຜູ້ທີ່ຈະເປັນພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ຊຶ່ງການທົດລອງລ້ຽງດູດັ່ງກ່າວ ມີກຳນົດເວລາ ສາມເດືອນ, ໃນກໍລະນີເດັກເປັນຍາດໃກ້ຊິດກັບຜູ້ຮ້ອງຂໍ ການທົດລອງ ມີກຳນົດເວລາ ໜຶ່ງເດືອນ.

ໃຫ້ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂຶ້ນເມືອງ ເປັນຜູ້ຕົກລົງອະນຸຍາດໃນການທົດລອງຈັດໃຫ້ເດັກເຂົ້າກັບຄອບຄົວໃໝ່. ມອບໃຫ້ທ້ອງການແຮງງານ ແລະສະຫວັດດີການສັງຄົມ ຫຼືນັກສັງຄົມສົງ

ຄາະ ເປັນຜູ້ຕິດຕາມຊຸກຍູ້ການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ, ການດຳລົງຊີວິດຂອງເດັກ ໂດຍສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງບ້ານຢ່າງ ໜ້ອຍໜຶ່ງເທື່ອຕໍ່ເດືອນ ແລ້ວເຮັດບົດລາຍງານ ເພື່ອປະກອບການພິຈາລະນາ.

ໃນກໍລະນີເດັກບໍ່ສາມາດເຂົ້າກັບຄອບຄົວໃໝ່ໄດ້, ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກ ລ້ຽງ ຕ້ອງຢຸດຕິການທົດລອງ ແລ້ວເອົາເດັກກັບຄືນ ເພື່ອຊອກຫາທາງເລືອກໃໝ່ທີ່ເໝາະສົມສຳລັບເດັກ.

ໃນການຕິດຕາມການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ ຕ້ອງໄດ້ຟັງຄຳຄິດເຫັນຂອງເດັກ ຕາມໄວອາຍຸ ແລະຄວາມສາມາດ ຈຳແນກຄວາມຖືກຜິດຂອງເດັກ.

ມາດຕາ 31 ການອະນຸຍາດໃຫ້ເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ນາຍບ້ານບ່ອນຜູ້ຮ້ອງຂໍອາໄສຢູ່ ເປັນຜູ້ອອກຄຳຕົກລົງໃນການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງພົນລະເມືອງ ລາວດ້ວຍກັນ ບົນພື້ນຖານການເຫັນດີຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກ ລ້ຽງຂຶ້ນເມືອງ.

ມາດຕາ 32 ການຈົດທະບຽນການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕ້ອງມາຈົດທະ ບຽນການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຢູ່ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ ບ່ອນທີ່ພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງອາໄສຢູ່.

ພາກທີ III

ການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງພົນລະເມືອງຕ່າງປະເທດ

ໝວດທີ 1

ເງື່ອນໄຂການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ມາດຕາ 33 ເງື່ອນໄຂຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ເງື່ອນໄຂຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ທີ່ເປັນ ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ປະຕິບັດຄືກັນ ກັບເງື່ອນໄຂຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 18 ຂອງດຳລັດສະບັບນີ້ ຍົກເວັ້ນ ຂໍ້ 1 ຊຶ່ງຜູ້ຮ້ອງຂໍຕ້ອງມີອາຍຸ ສາມ ສິບປີຂຶ້ນໄປ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ຫ້າສິບປີ ໃນເວລາເຮັດຄຳຮ້ອງ.

ສຳລັບຜູ້ຮ້ອງຂໍທີ່ເປັນຄົນຕ່າງປະເທດແຕ່ເຊື້ອຊາດລາວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດ ຕາ 18 ຂອງດຳລັດສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 34 ເງື່ອນໄຂຂອງເດັກທີ່ຈະໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ເງື່ອນໄຂຂອງເດັກທີ່ຈະໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ປະຕິບັດຄືກັນກັບເງື່ອນໄຂ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 19 ຂອງດຳລັດສະບັບນີ້ ຍົກເວັ້ນ ຂໍ້ 1 ຊຶ່ງເດັກຕ້ອງມີອາຍຸບໍ່ເກີນ ແປດປີ.

ສຳລັບເດັກທີ່ເປັນຍາດໃກ້ຊິດກັບຜູ້ຮ້ອງຂໍ, ເດັກພິເສດ ຫຼືອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງຂອງເດັກທີ່ຈະໄປເປັນລູກລ້ຽງ ມີຜູ້ເກີນອາຍຸແປດປີ ໃຫ້ພິຈາລະນາເປັນກໍລະນີພິເສດ.

ໝວດທີ 2

ຂັ້ນຕອນການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ມາດຕາ 35 ຂັ້ນຕອນການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ມີຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້ :

1. ການຍື່ນຄໍາຮ້ອງ ແລະເອກະສານປະກອບ;
2. ການພິຈາລະນາຄໍາຮ້ອງ;
3. ການອະນຸຍາດ;
4. ການຈົດທະບຽນການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ.

ມາດຕາ 36 ການຍື່ນຄໍາຮ້ອງ

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ອາໄສຢູ່ ສປປ ລາວ ມີຈຸດປະສົງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ໃຫ້ຍື່ນຄໍາຮ້ອງພ້ອມດ້ວຍເອກະສານປະກອບ ຕໍ່ກະຊວງຍຸຕິທຳ, ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຮ້ອງຂໍດຳລົງຊີວິດຢູ່ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ຍື່ນຄໍາຮ້ອງຜ່ານສະຖານທູດ ຫຼືສະຖານກົງສຸນລາວ ປະຈຳປະເທດຜູ້ຮ້ອງຂໍ.

ໃນກໍລະນີພົນລະເມືອງລາວ ທີ່ມີຜົວ ຫຼືເມຍ ຖືສັນຊາດຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ໃນນາມຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ.

ມາດຕາ 37 ການຖອນຄໍາຮ້ອງ

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ໄດ້ຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 36 ຂອງດຳລັດສະບັບນີ້ ສາມາດຖອນຄໍາຮ້ອງ ແຕ່ຕ້ອງແຈ້ງເຫດຜົນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະຮັບຜິດຊອບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການຮ້ອງຂໍນັ້ນ.

ມາດຕາ 38 ເອກະສານປະກອບຄໍາຮ້ອງຂໍເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ເອກະສານປະກອບຄໍາຮ້ອງຂໍເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄໍາຮ້ອງຂໍເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
2. ຊີວະປະຫວັດຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ (ຜົວ ແລະເມຍ);
3. ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່;
4. ໃບແຈ້ງໂທດ (ຜົວ ແລະເມຍ);
5. ໃບຢັ້ງຢືນສຸຂະພາບຮ່າງກາຍ ແລະສຸຂະພາບຈິດ (ຜົວ ແລະເມຍ);
6. ໃບຢັ້ງຢືນການເຮັດວຽກ;
7. ໃບຢັ້ງຢືນຖານະທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
8. ໃບຢັ້ງຢືນການແຕ່ງດອງ (ຖ້າມີ);
9. ສຳເນົາໜັງສືຜ່ານແດນ ຫຼືບັດອະນຸຍາດພັກເຊົາ, ບັດອະນຸຍາດເຮັດວຽກ (ໃນກໍລະນີຢູ່ລາວ);
10. ຄຳຕົກລົງໃຫ້ເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດຂອງປະເທດຜູ້ຮ້ອງຂໍ;
11. ຄຳເຫັນປະເມີນຜູ້ຮ້ອງຂໍຂອງອົງການກ່ຽວຂ້ອງປະເທດຜູ້ຮ້ອງຂໍ;
12. ຄຳເຫັນຂອງສະຖານທູດ ຫຼືສະຖານກົງສຸນລາວ ປະຈຳປະເທດຜູ້ຮ້ອງຂໍ;

- 13. ຮູບຖ່າຍຂະໜາດ 4x6 ຈຳນວນ 3 ໃບ (ຜິວ ແລະເມຍ);
- 14. ໃບເກັບເງິນຄ່າທຳນຽມ;
- 15. ເອກະສານອື່ນທີ່ເຫັນວ່າຈຳເປັນ.

ສຳລັບຄົນຕ່າງດ້າວການປະກອບເອກະສານ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 23 ຂອງດຳລັດສະບັບນີ້ ແລະ ໃຫ້ມີຄຳເຫັນຂອງສະຖານທຸດຂອງປະເທດຜູ້ຮ້ອງຂໍກ່ຽວກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ.

ທຸກເອກະສານຕ້ອງເຮັດເປັນພາສາລາວ, ຖ້າເອກະສານໃດ ຫາກເປັນພາສາຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງໄດ້ແປເປັນພາສາລາວ ແລະມີການຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງຈາກອົງການທະບຽນສານ.

ມາດຕາ 39 ເອກະສານກ່ຽວກັບເດັກ

ເອກະສານກ່ຽວກັບເດັກເພື່ອປະກອບໃນການພິຈາລະນາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ປະຕິບັດຄືກັນກັບການປະກອບເອກະສານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 24 ຂອງດຳລັດສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 40 ການພິຈາລະນາຄຳຮ້ອງ

ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງ ແລະໄດ້ກວດກາເອກະສານປະກອບຄຳຮ້ອງຖືກຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 23, 38 ຂອງດຳລັດສະບັບນີ້ແລ້ວ, ໃຫ້ກະຊວງຍຸຕິທຳເປັນໃຈກາງປະສານສົມທົບກັບຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນສູນກາງ ເພື່ອພິຈາລະນາຄຳຮ້ອງຂໍເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ. ການພິຈາລະນາດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາແກ່ຜູ້ຮ້ອງຂໍ, ປະເມີນຜູ້ຮ້ອງຂໍຖ້າເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ, ຂຶ້ນທະບຽນບັນຊີຜູ້ທີ່ມີເງື່ອນໄຂຖືກຕ້ອງ ສາມາດຮັບເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງໄດ້, ຈັບຄູ່ເດັກ ກັບຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຫຼືຄອບຄົວທີ່ເໝາະສົມ ແລະການທົດລອງລ້ຽງດູ.

ສຳລັບການຮ້ອງຂໍເດັກທີ່ເປັນຍາດໃກ້ຊິດ, ເດັກພິເສດ, ອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງຂອງເດັກທີ່ຈະໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຊຶ່ງມີຜູ້ເກີນອາຍຸແປດປີນັ້ນ ໃຫ້ຄຳນຶງເຖິງຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງເດັກ ແລະພິຈາລະນາເປັນກໍລະນີພິເສດ ໂດຍໃຫ້ນຳໃຊ້ທາງເລືອກທີສີ່ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 9 ຂໍ້ 4 ຂອງດຳລັດສະບັບນີ້ ແລະໃຫ້ເປັນບຸລິມະສິດໃນບັນຊີການຮັບເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ ຫຼືໃຫ້ແຈ້ງຕໍ່ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງປະເທດອື່ນ ເພື່ອຊ່ວຍຊອກຫາຄອບຄົວທີ່ເໝາະສົມ ຮັບເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ.

ມາດຕາ 41 ການໃຫ້ຄຳປຶກສາ

ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນແຂວງ ຫຼືຂັ້ນສູນກາງ ຕ້ອງໃຫ້ຄຳປຶກສາກ່ຽວກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ແກ່ຜູ້ຮ້ອງຂໍທີ່ເປັນຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ເພື່ອຮັບປະກັນກ່ຽວກັບການກະກຽມ ແລະຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການຮັບເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ, ການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ, ສິດ ແລະພັນທະທາງດ້ານກົດໝາຍ, ການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ສາມາດເຮັດໄດ້ອີກໃນເວລາຈັບຄູ່ເດັກ ກັບຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຖ້າເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ແລະເດັກຜູ້ນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດໃນການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ.

ໃນການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ໃຫ້ເຮັດເປັນພາສາລາວ, ສຳລັບຜູ້ທີ່ບໍ່ຮູ້ພາສາລາວນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການແປ ໂດຍໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຮັບຜິດຊອບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ແລະໃຫ້ເຮັດບົດບັນທຶກບັນຫາ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາແກ່ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ເພື່ອປະກອບໃນການພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 42 ການປະເມີນຜູ້ຮ້ອງຂໍ

ໃນການປະເມີນຜູ້ຮ້ອງຂໍຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຫຼືຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນການປະເມີນ ຂອງອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງປະເທດຜູ້ຮ້ອງຂໍໄດ້ປະເມີນມາແລ້ວ ຊຶ່ງມີເອກະສານປະກອບຕາມລາຍການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 38 ຂອງດຳລັດສະບັບນີ້.

ໃນກໍລະນີເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ຫຼືຜູ້ຮ້ອງຂໍທີ່ເປັນຄົນຕ່າງດ້າວ ທີ່ດຳລົງຊີວິດຢູ່ ສປປ ລາວ ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນແຂວງ ຫຼືຂັ້ນສູນກາງ ຈະເປັນຜູ້ປະເມີນເງື່ອນໄຂຕ່າງໆຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 27 ຂອງດຳລັດສະບັບນີ້ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຜູ້ຮ້ອງຂໍມີຄວາມເໝາະສົມໃນການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ.

ພາຍຫຼັງສຳເລັດການປະເມີນແລ້ວ, ໃຫ້ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນແຂວງ ຫຼືຂັ້ນສູນກາງ ເຮັດບົດລາຍງານລົງຄຳເຫັນວ່າຈະຮັບ ຫຼືປະຕິເສດຄຳຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລ້ວແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ພາຍໃນ ຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ມີຄຳເຫັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 43 ການຂຶ້ນບັນຊີຜູ້ຮ້ອງຂໍ

ຜູ້ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຊຶ່ງເປັນຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ຜ່ານການປະເມີນ ແລະມີເງື່ອນໄຂຖືກຕ້ອງຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນດຳລັດສະບັບນີ້ ໃຫ້ກະຊວງຍຸຕິທຳ ຂຶ້ນບັນຊີ ແລະລາຍລະອຽດຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວ, ຊື່ວະປະຫວັດຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ ບັນທຶກໃສ່ໃນບັນຊີທະບຽນ ແລະຮັກສາທະບຽນໄວ້ ເພື່ອຈັດເປັນບຸລິມະສິດຂອງການຮ້ອງຂໍ.

ມາດຕາ 44 ການຈັບຄູ່ເດັກ ກັບ ຜູ້ຮ້ອງຂໍທີ່ເໝາະສົມ

ໃນການຈັບຄູ່ເດັກ ກັບ ຜູ້ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນສູນກາງ ເປັນຜູ້ຕົກລົງ ຕາມການສະເໜີຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບຂັ້ນແຂວງ ຫຼືນັກສັງຄົມສົງເຄາະ ແລ້ວໃຫ້ແຈ້ງ ພ້ອມຄຳແນະນຳໄປຍັງຜູ້ຮ້ອງຂໍທີ່ໄດ້ຂຶ້ນບັນຊີ ຊຶ່ງມີຄວາມເໝາະສົມທີ່ສຸດ ເພື່ອຮັບເດັກໄປທົດລອງລ້ຽງດູຢູ່ນຳຄອບຄົວ ຫຼືທົດລອງຈັດໃຫ້ເດັກເຂົ້າກັບຄອບຄົວໃໝ່.

ມາດຕາ 45 ການທົດລອງຈັດໃຫ້ເດັກເຂົ້າກັບຄອບຄົວໃໝ່

ໃນການທົດລອງລ້ຽງດູ, ຈັດໃຫ້ເດັກເຂົ້າກັບຄອບຄົວໃໝ່ ໃນການຂໍເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແມ່ນເພື່ອໃຫ້ຄອບຄົວໃໝ່ໄດ້ເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູເດັກ, ສ້າງສາຍພົວພັນລະຫວ່າງເດັກກັບຄອບຄົວໃໝ່, ໃຫ້ເດັກໄດ້ປັບຕົວເຂົ້າກັບສະພາບແວດລ້ອມ, ຮິດຄອງປະເພນີ, ຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະຄວາມຈຳເປັນອື່ນຂອງເດັກກັບຜູ້ທີ່ຈະເປັນພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ຊຶ່ງການທົດລອງລ້ຽງດູດັ່ງກ່າວ ມີກຳນົດເວລາ ຫົກເດືອນ.

ໃຫ້ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນສູນກາງ ເປັນຜູ້ຕົກລົງໃຫ້ທົດລອງຈັດເດັກເຂົ້າກັບຄອບຄົວໃໝ່. ມອບໃຫ້ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ, ອົງການປົກຄອງບ້ານ, ຂະແໜງການຕ່າງປະເທດເປັນຜູ້ຕິດຕາມ, ຊຸກຍູ້ການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ, ການດຳລົງຊີວິດຂອງເດັກ ຢ່າງໜ້ອຍສອງເດືອນຕໍ່ເທື່ອ ແລ້ວໃຫ້ເຮັດບົດລາຍງານ ເພື່ອປະກອບການພິຈາລະນາ.

ການທົດລອງຈັດໃຫ້ເດັກເຂົ້າກັບຄອບຄົວໃໝ່ ໃຫ້ທົດລອງລ້ຽງດູຢູ່ພາຍໃນປະເທດກ່ອນ ຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງເດືອນ ໂດຍມີການຕິດຕາມ ແລະລາຍງານການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ.

ສໍາລັບການທົດລອງລ້ຽງດູ ທີ່ໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ເດັກໄປຢູ່ຕ່າງປະເທດນໍາຄອບຄົວຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ, ໃຫ້ສະຖານທູດ ຫຼືສະຖານກົງສຸນລາວ ປະຈໍາປະເທດຜູ້ຮ້ອງຂໍ ເປັນຜູ້ປະສານງານໄປຍັງອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງປະເທດນັ້ນ ເພື່ອຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການຕິດຕາມ ແລະລາຍງານກ່ຽວກັບການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ.

ການອະນຸຍາດໃຫ້ເດັກໄປທົດລອງລ້ຽງດູຢູ່ຕ່າງປະເທດຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງມີສິ່ງຄ້ຳປະກັນໄວ້ ເພື່ອຮັບປະກັນການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູເດັກ, ການພາເດັກກັບຄືນມາ ສປປ ລາວ ພາຍຫຼັງໝົດກໍານົດເວລາການທົດລອງລ້ຽງດູ ເພື່ອດໍາເນີນການພິຈາລະນາອະນຸຍາດ ແລະຈົດທະບຽນການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ.

ໃນກໍລະນີເດັກບໍ່ສາມາດເຂົ້າກັບຄອບຄົວໃໝ່ໄດ້ ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນສູນກາງ ຕ້ອງຢຸດຕິການທົດລອງ ແລ້ວໃຫ້ສະຖານທູດ ຫຼືສະຖານກົງສຸນລາວ ປະຈໍາຢູ່ປະເທດນັ້ນ ປະສານກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເອົາເດັກກັບຄືນມາຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງສະຖານທູດ ຫຼືສະຖານກົງສຸນ.

ການຕິດຕາມການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ ຕ້ອງໄດ້ຟັງຄໍາຄິດເຫັນຂອງເດັກ ຕາມໄວອາຍຸ ແລະຄວາມສາມາດໃນການຈໍາແນກຄວາມຖືກຜິດຂອງເດັກ.

ມາດຕາ 46 ການອະນຸຍາດໃຫ້ເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ຫ້ອງວ່າການລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ພິຈາລະນາອະນຸຍາດໃຫ້ເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ຕາມການສະເໜີຂອງລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງຍຸຕິທໍາ ໂດຍຜ່ານການເຫັນດີຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນສູນກາງ.

ມາດຕາ 47 ການຈົດທະບຽນການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕ້ອງໄປຈົດທະບຽນການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ ຢູ່ກະຊວງຍຸຕິທໍາ.

ພາກທີ IV

ຜົນຂອງການເປັນລູກລ້ຽງ ແລະຂໍ້ທ້າມ

ໝວດທີ 1

ຜົນຂອງການເປັນລູກລ້ຽງ

ມາດຕາ 48 ຜົນຂອງການເປັນລູກລ້ຽງ

ຜົນຂອງການເປັນລູກລ້ຽງ ຂອງພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 41 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຄອບຄົວ.

ສິດ ແລະພັນທະ ທາງກົດໝາຍລະຫວ່າງເດັກກັບພໍ່ຄືງ, ແມ່ຄືງ ແມ່ນຂາດແບບສົມບູນ ແລະຈະເກີດຂຶ້ນກັບພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບການຈົດທະບຽນ ເປັນຕົ້ນໄປ. ໃຫ້ພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ນໍາເອົາຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບເດັກໄປຂຶ້ນສໍາມະໂນຄົວນໍາຄອບຄົວຂອງຕົນ ຫຼືໄປເຮັດໜັງສືຜ່ານແດນສໍາລັບລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ ກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕາມລະບຽບການ ແລ້ວໃຫ້ຂະແໜງການປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບລົບຊໍ້ອອກຈາກສໍາມະໂນຄົວທີ່ເຄີຍໄດ້ຂຶ້ນມາກ່ອນ, ສ່ວນສາຍພົວພັນເດັກກັບຄອບຄົວ, ຍາດພີ່ນ້ອງເດີມຂອງເດັກ ຈະຮັກສາໄວ້ ຫຼືຕັດຂາດ ແມ່ນຂຶ້ນກັບເຈດຈໍານົງຂອງພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ແລະພໍ່ຄືງ, ແມ່ຄືງຂອງເດັກ.

ມາດຕາ 49 ການຮັກສາຄວາມລັບ

ພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ແລະບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ໃຫ້ຮັກສາຄວາມລັບກ່ຽວກັບເດັກໄວ້ ເວັ້ນເສຍແຕ່ມີການເຫັນດີຂອງພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ຫຼືເດັກສາມາດຮັບຮູ້ໄດ້ຕາມໄວອາຍຸ ແລະຄວາມສາມາດຂອງເດັກເອງ.

ໃນກໍລະນີການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ລະຫວ່າງຍາດພີ່ນ້ອງຂອງເດັກເອງ, ພໍ່ແມ່ທີ່ໃຫ້ກຳເນີດ ແລະພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ອາດຈະຕົກລົງໃຫ້ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນແກ່ສະມາຊິກຄອບຄົວ ກໍໄດ້.

ເດັກອາດສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຕົນກຳເນີດຂອງຕົນໄດ້ ເມື່ອມີອາຍຸໄດ້ ສືບແປດປີ ຫຼືພໍ່ແມ່ເກີດຂອງເດັກອາດຈະຂໍຮ້ອງໃຫ້ເປັນຄວາມລັບບໍ່ໃຫ້ເປີດເຜີຍເດັກທີ່ເປັນລູກລ້ຽງ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນຮູ້ຕະຫຼອດໄປກໍໄດ້.

ມາດຕາ 50 ສິດຂອງພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ

ພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ມີສິດຄືກັນ ກັບ ພໍ່ຄົງ, ແມ່ຄົງ ໃນການປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຼດລູກລ້ຽງຂອງຕົນ ແລະສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ເປັນຄົນດີຂອງຄອບຄົວ, ສັງຄົມ, ປະເທດຊາດ ແລະສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຄອບຄົວ ແລະກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໂຫຼດຂອງເດັກ.

ມາດຕາ 51 ພັນທະຂອງພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ

ພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້ :

1. ເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູລູກລ້ຽງໃຫ້ເຕີບໃຫຍ່, ເອົາໃຈໃສ່ຮັກສາຄວາມປອດໄພ, ຊຸກຍູ້ ແລະສົ່ງເສີມການພັດທະນາຢ່າງຮອບດ້ານ ແລະປົກປ້ອງລູກຈາກໄພອັນຕະລາຍ ເປັນຕົ້ນ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ, ການສວຍໃຊ້ເດັກ, ການກົດຂີ່ຂຸດຮິດທຸກຮູບແບບ;
2. ຮັບປະກັນໃຫ້ລູກລ້ຽງໄດ້ຮັບການຮັກສາສຸຂະພາບຢ່າງເຕັມສ່ວນ;
3. ສຶກສາອົບຮົມລູກລ້ຽງໃຫ້ເປັນຄົນດີຂອງຄອບຄົວ, ສັງຄົມ;
4. ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ, ສ້າງເງື່ອນໄຂ ແລະອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ລູກລ້ຽງໄດ້ຮັບການສຶກສາທີ່ດີ ຕາມຄວາມສາມາດຂອງລູກ;
5. ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໂຫຼດຂອງລູກລ້ຽງຢູ່ສານປະຊາຊົນ ແລະສະຖານທີ່ອື່ນໆ;
6. ປະພຶດຕົນເປັນແບບຢ່າງທີ່ດີໃຫ້ແກ່ລູກ;
7. ຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຼດສູງສຸດຂອງລູກ;
8. ໃຫ້ສິດແກ່ເດັກຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 3 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໂຫຼດຂອງເດັກ;
9. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 52 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລູກລ້ຽງ

ລູກລ້ຽງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບບົນພື້ນຖານອາຍຸ ແລະຄວາມສາມາດໃນການຊ່ວຍເຫຼືອ ພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ທີ່ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ, ເຄົາລົບສິດຂອງບຸກຄົນອື່ນ, ດຸໝັ່ນຮ່າຮຽນ, ຮັກສາສຸຂະພາບ, ຮັກບ້ານເກີດເມືອງນອນນັບຖືວັດທະນະທຳ ແລະຮິດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ.

ນອກຈາກຄວາມຮັບຜິດຊອບທີ່ໄດ້ກຳນົດເທິງນັ້ນ ລູກລ້ຽງຍັງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ
ມາດຕາ 5 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໂຫຼດຂອງເດັກ.

ມາດຕາ 53 ສັນຊາດຂອງເດັກ

ສັນຊາດລາວຂອງເດັກ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ຈະເສຍ
ສັນຊາດ ເມື່ອເດັກຜູ້ນັ້ນ ໄດ້ສັນຊາດຕາມພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ.

ມາດຕາ 54 ການສິ້ນສຸດການເປັນລູກລ້ຽງ

ການເປັນລູກລ້ຽງ ຈະສິ້ນສຸດລົງຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ເມື່ອມີການຮັບຮູ້ວ່າການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ
ນັ້ນ ເປັນໂມຄະ ຫຼືມີການລົບລ້າງການເປັນລູກລ້ຽງ;

ການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຈະເປັນໂມຄະ ຖ້າຫາກໄດ້ເຮັດຂຶ້ນ ດ້ວຍການໃຊ້ເອກະສານປອມ ຫຼືໂດຍ
ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂເປັນພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງໄດ້;

ການຮັບເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ທີ່ບໍ່ຕອບສະໜອງຜົນປະໂຫຼດສູງສຸດຂອງເດັກ ຫຼືພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງນັ້ນ ໄດ້
ເຮັດຂຶ້ນດ້ວຍການລະເມີດເງື່ອນໄຂຂອງການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນດຳລັດສະບັບນີ້ ກໍຈະ
ຖືກລົບລ້າງ;

ພໍ່ຄົງ, ແມ່ຄົງ, ພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ຫຼືບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ມີຜົນປະໂຫຼດກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດຮ້ອງຂໍລົບລ້າງການເອົາ
ເດັກເປັນລູກລ້ຽງໄດ້;

ສຳລັບເດັກນັ້ນ ໃຫ້ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ເປັນຜູ້ປະສານງານກັບ
ພາກສ່ວນ ແລະ ຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງຮັບກັບຄືນ ເພື່ອສົ່ງຄືນໃຫ້ພໍ່ຄົງ, ແມ່ຄົງ, ຄອບຄົວ, ຍາດພີ່ນ້ອງ ຫຼືຊອກຫາ
ທາງເລືອກອື່ນທີ່ເໝາະສົມໃນການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູເດັກ.

ໝວດທີ 2

ຂໍ້ຫ້າມໃນການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ມາດຕາ 55 ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບເຈົ້າໜ້າທີ່, ພະນັກງານ ແລະການຈັດຕັ້ງ

ຫ້າມເຈົ້າໜ້າທີ່, ພະນັກງານ ແລະການຈັດຕັ້ງ ມີພຶດຕິກຳໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້ :

1. ພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງໂດຍບໍ່ຜ່ານຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປ
ເປັນລູກລ້ຽງ;
2. ເອົາເດັກມາລ້ຽງ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍ;
3. ເອົາເດັກມາລ້ຽງ ເພື່ອລໍຖ້າໃຫ້ໄປເປັນລູກລ້ຽງ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
4. ເປີດເຜີຍຄວາມລັບກ່ຽວກັບການເປັນລູກລ້ຽງ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ຫຼື
ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
5. ສວຍໃຊ້ໜ້າທີ່ຕໍາແໜ່ງ ເພື່ອຫາຜົນປະໂຫຼດສ່ວນຕົວ ແລະຄອບຄົວຂອງຕົນ;
6. ຮັບ, ທວງເອົາ ຫຼືໃຫ້ສິນບິນ;
7. ກົດໝ່ວງ, ຖ່ວງດຶງ, ຊຸກເຊື່ອງ ແລະທຳລາຍເອກະສານກ່ຽວກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;

8. ການຕົກລົງຊັກຊ້າ ຊຶ່ງຈະພາໃຫ້ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິດ ແລະຜົນປະໂຫຽດສູງສຸດຂອງເດັກ;
9. ມີພຶດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 56 ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ

ຫ້າມພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ມີພຶດຕິກຳໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້ :

1. ປະລະ, ບໍ່ເອົາໃຈໃສ່ໃນການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູລູກລ້ຽງ;
2. ມອບລູກລ້ຽງໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຽດຂອງຕົນ;
3. ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ ແລະຊຸດຮິດທາງເພດ ຕໍ່ລູກລ້ຽງ;
4. ຈຳແນກລະຫວ່າງລູກລ້ຽງ ກັບ ລູກຄີງ;
5. ໃຫ້ສິນບົນຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່, ພະນັກງານ;
6. ມີພຶດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 57 ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບພໍ່ຄີງ, ແມ່ຄີງ, ຄອບຄົວ, ຍາດຕິພົມ້ອງ ແລະບຸກຄົນອື່ນ

ຫ້າມພໍ່ຄີງ, ແມ່ຄີງ, ຄອບຄົວ, ຍາດຕິພົມ້ອງ ແລະບຸກຄົນອື່ນ ມີພຶດຕິກຳໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້ :

1. ມອບລູກໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຽດຂອງຕົນ;
2. ປອມແປງເອກະສານ ຫຼືນຳໃຊ້ເອກະສານປອມ ກ່ຽວກັບເດັກ;
3. ເປີດເຜີຍຄວາມລັບການເປັນລູກລ້ຽງ, ຕິດຕໍ່ພົວພັນກັບເດັກໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ຫຼືການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
4. ເຫັນດີໃຫ້ລູກຂອງຕົນໄປເປັນລູກລ້ຽງກ່ອນການເກີດ ແລະຫຼັງການເກີດເດັກ ຫົກອາທິດ;
5. ເອົາເດັກມາລ້ຽງ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍ;
6. ເອົາເດັກມາລ້ຽງ ເພື່ອລໍຖ້າໃຫ້ໄປເປັນລູກລ້ຽງ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
7. ມີພຶດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍ.

ພາກທີ V

ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ມາດຕາ 58 ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ແມ່ນການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ປະຈຳການ ຊຶ່ງມີໜ້າທີ່ ຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ ຂອງພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງ ດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ໂດຍແມ່ນຂະແໜງການຍຸຕິທຳ ເປັນໃຈກາງ. ຄະນະຮັບຜິດຊອບດັ່ງກ່າວ ປະກອບມີ ຂັ້ນ ສູນກາງ, ຂັ້ນແຂວງ ແລະຂັ້ນເມືອງ.

1. ຄະນະຮັບຜິດຊອບຂັ້ນສູນກາງ ຊຶ່ງແຕ່ງຕັ້ງໂດຍລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງຍຸຕິທຳ ປະກອບມີຜູ້ ຕາງໜ້າຈາກພາກສ່ວນຕ່າງໆ ດັ່ງນີ້ :
  - ກະຊວງຍຸຕິທຳ;
  - ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ;

- ກະຊວງແຮງງານ ແລະສະຫວັດດີການສັງຄົມ;
  - ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ.
2. ຄະນະຮັບຜິດຊອບຂັ້ນແຂວງ ຊຶ່ງແຕ່ງຕັ້ງໂດຍເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນ ປະກອບມີຜູ້ຕາງໜ້າ ຈາກພາກສ່ວນຕ່າງໆ ດັ່ງນີ້:
- ພະແນກຍຸຕິທຳແຂວງ, ນະຄອນ;
  - ພະແນກແຮງງານ ແລະສະຫວັດດີການສັງຄົມແຂວງ, ນະຄອນ;
  - ພະແນກສາທາລະນະສຸກແຂວງ, ນະຄອນ.
3. ຄະນະຮັບຜິດຊອບຂັ້ນເມືອງ ຊຶ່ງແຕ່ງຕັ້ງໂດຍເຈົ້າເມືອງ ປະກອບມີຜູ້ຕາງໜ້າຈາກພາກສ່ວນຕ່າງໆ ດັ່ງນີ້:
- ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ;
  - ຫ້ອງການແຮງງານ ແລະສະຫວັດດີການສັງຄົມເມືອງ;
  - ຫ້ອງການສາທາລະນະສຸກເມືອງ.

ມາດຕາ 59 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບຂັ້ນສູນກາງ

ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນສູນກາງ ມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າຄຳຮ້ອງ ແລະກວດກາເງື່ອນໄຂ, ປະຫວັດການເຄື່ອນໄຫວ, ຄຸນສົມບັດ ແລະຄວາມອາດສາມາດຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ;
2. ຊີ້ນຳ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນແຂວງ;
3. ປະເມີນຜົນ, ໃຫ້ຄຳປຶກສາກ່ຽວກັບວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
4. ແຈ້ງຕອບຜົນຂອງການພິຈາລະນາຄຳຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ;
5. ສັງລວມສະຖິຕິເດັກທີ່ຂາດການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ ແລະຮັກສາຄວາມລັບກ່ຽວກັບເດັກ ແລະຄອບຄົວ;
6. ພິຈາລະນາ ແລະອະນຸຍາດໃຫ້ທົດລອງຈັດເດັກເຂົ້າກັບຄອບຄົວໃໝ່;
7. ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
8. ສະຫຼຸບ ແລະລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຕໍ່ກະຊວງຍຸຕິທຳ ແລະລັດຖະບານ;
9. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ ແລະຕາມການມອບໝາຍ.

ມາດຕາ 60 ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບຂັ້ນແຂວງ

ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນແຂວງ ມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຊີ້ນຳ, ຕິດຕາມ, ກວດກາການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນເມືອງ;
2. ປະເມີນຜົນ, ໃຫ້ຄຳປຶກສາ ຄອບຄົວ ແລະ ເດັກ ທີ່ຈະໄປເປັນລູກລ້ຽງ;

3. ຕິດຕາມການທົດລອງຈັດໃຫ້ເດັກເຂົ້າກັບຄອບຄົວໃໝ່;
4. ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
5. ສັງລວມສະຖິຕິເດັກທີ່ຂາດການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ ແລະຮັກສາຄວາມລັບກ່ຽວກັບເດັກ ແລະຄອບຄົວ;
6. ສະຫຼຸບ ແລະລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕໍ່ອົງການປົກຄອງແຂວງ, ນະຄອນ ແລະກະຊວງຍຸຕິທຳ;
7. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ ແລະຕາມການມອບໝາຍ.

ມາດຕາ 61 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບຂັ້ນເມືອງ

ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນເມືອງ ມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າຄຳຮ້ອງ ແລະກວດກາເງື່ອນໄຂ, ປະຫວັດການເຄື່ອນໄຫວ, ຄຸນສົມບັດ ແລະຄວາມອາດສາມາດຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ;
2. ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ປະເມີນຜົນ ແລະໃຫ້ຄຳປຶກສາກ່ຽວກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ, ການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ ແລະສິດຂອງເດັກ;
3. ສັງລວມສະຖິຕິເດັກທີ່ຂາດການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ ແລະຮັກສາຄວາມລັບກ່ຽວກັບເດັກ ແລະຄອບຄົວ;
4. ພິຈາລະນາ ແລະອະນຸຍາດໃຫ້ທົດລອງຈັດເດັກເຂົ້າກັບຄອບຄົວໃໝ່;
5. ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
6. ສະຫຼຸບ ແລະລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຕໍ່ອົງການປົກຄອງເມືອງ ແລະຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນແຂວງ;
7. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ ແລະຕາມການມອບໝາຍ.

ພາກທີ VI

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ມາດຕາ 62 ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາ

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ຫ້ອງວ່າການລັດຖະບານ;
2. ຂະແໜງການຍຸຕິທຳ;
3. ຂະແໜງການຕ່າງປະເທດ.
4. ຂະແໜງການແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ;
5. ຂະແໜງການສາທາລະນະສຸກ;
6. ຂະແໜງການປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;

7. ຂະແໜງການພາຍໃນ;

ມອບໃຫ້ຂະແໜງການຍຸຕິທຳ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ.

ມາດຕາ 63 ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງຫ້ອງວ່າການລັດຖະບານ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຫ້ອງວ່າການລັດຖະບານມີ ສິດ ແລະໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າສໍານວນຄໍາຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ຕາມການສະເໜີຂອງລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງຍຸຕິທຳ;
2. ອອກແຈ້ງການອະນຸຍາດໃຫ້ເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ໄປຍັງກະຊວງຍຸຕິທຳ ເພື່ອຈົດທະບຽນ;
3. ປະສານສົມທົບກັບບັນດາພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງໃຫ້ແທດເໝາະກັບສິນ ທີສັນຍາສາກົນ;
4. ຕິດຕາມ, ຊຸກຍູ້ ແລະສັງລວມຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
5. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ ແລະຕາມການມອບໝາຍ.

ມາດຕາ 64 ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງຂະແໜງການຍຸຕິທຳ

ກ. ກະຊວງຍຸຕິທຳ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ກະຊວງຍຸຕິທຳ ມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ສ້າງແຜນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ກ່ຽວກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
2. ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນສູນກາງ ເພື່ອຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
3. ຮັບ ແລະ ກວດກາຄໍາຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ;
4. ຊີ້ນຳພະແນກຍຸຕິທຳແຂວງ, ນະຄອນ ໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
5. ປະສານສົມທົບກັບບັນດາແຂວງ, ນະຄອນ ແລະຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຊອກຫາຄອບຄົວທີ່ເໝາະສົມໃຫ້ເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
6. ສ້າງ ແລະເກັບຮັກສາບັນຊີເດັກ ທີ່ສາມາດໃຫ້ໄປເປັນລູກລ້ຽງ ແລະພໍ່ແມ່ລ້ຽງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ;
7. ສະເໜີຕໍ່ຫ້ອງວ່າການລັດຖະບານ ກ່ຽວກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
8. ຈົດທະບຽນກ່ຽວກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະຄົນຕ່າງປະເທດ;
9. ສັງລວມສະຖິຕິ, ສະຫຼຸບ ແລະລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຕໍ່ລັດຖະບານ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
10. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ ແລະຕາມການມອບໝາຍ.

ຂ. ພະແນກຍຸຕິທຳແຂວງ, ນະຄອນ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ພະແນກຍຸຕິທຳແຂວງ, ນະຄອນ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ສ້າງແຜນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ກ່ຽວກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
2. ສະເໜີເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນ ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນແຂວງ;
3. ຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ແລະກວດກາ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານກ່ຽວກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
4. ປະສານສົມທົບກັບບັນດາຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ, ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ເພື່ອຊອກຫາຄອບຄົວທີ່ເໝາະສົມໃຫ້ເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ພາຍໃນແຂວງ;
5. ແຈ້ງໃຫ້ກະຊວງຍຸຕິທຳ ກ່ຽວກັບເດັກທີ່ສາມາດຮັບໄປເປັນລູກລ້ຽງ ແລະຜູ້ຮ້ອງຂໍ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂຮັບເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
6. ສັງລວມສະຖິຕິ, ສະຫຼຸບ ແລະລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕໍ່ກະຊວງຍຸຕິທຳ ແລະອົງການປົກຄອງແຂວງ, ນະຄອນ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
7. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ ແລະຕາມການມອບໝາຍ.

ຄ. ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ, ເທດສະບານ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ, ເທດສະບານ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້ :

1. ສ້າງແຜນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
2. ສະເໜີເຈົ້າເມືອງ, ຫົວໜ້າເທດສະບານ ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂັ້ນເມືອງ;
3. ຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ແລະກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
4. ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຕົນກ່ຽວກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
5. ສ້າງ ແລະເກັບຮັກສາບັນຊີເດັກ ທີ່ສາມາດຮັບໄປເປັນລູກລ້ຽງ ແລະພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ;
6. ແຈ້ງໃຫ້ພະແນກຍຸຕິທຳແຂວງ, ນະຄອນ ກ່ຽວກັບເດັກທີ່ສາມາດຮັບໄປເປັນລູກລ້ຽງ ແລະຜູ້ຮ້ອງຂໍທີ່ມີເງື່ອນໄຂຮັບເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
7. ຈົດທະບຽນການຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ;
8. ເກັບກຳສະຖິຕິ, ສະຫຼຸບ ແລະລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕໍ່ອົງການປົກຄອງເມືອງ, ເທດສະບານ ພະແນກຍຸຕິທຳແຂວງ, ນະຄອນ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິໃນແຕ່ລະໄລຍະ;

9. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ ແລະຕາມການມອບໝາຍ.

ມາດຕາ 65 ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງຂະແໜງການຕ່າງປະເທດ

ກ. ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ອອກຄຳແນະນຳໃຫ້ສະຖານທູດ ຫຼືສະຖານກົງສຸນລາວ ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະປະສານສົມທົບ ກັບອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງປະເທດຜູ້ຮ້ອງຂໍເດັກ ເພື່ອລາຍງານສະພາບຂອງເດັກໃນການທົດລອງລ້ຽງດູ ຫຼືເດັກທີ່ໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງປະເທດແລ້ວ;
2. ກວດກາເອກະສານກ່ຽວກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ສະຖານທູດ ຫຼືສະຖານກົງສຸນລາວສິ່ງມາ ແລ້ວມີຄຳເຫັນເປັນລາຍລັກອັກສອນສົ່ງໃຫ້ກະຊວງຍຸຕິທຳ;
3. ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
4. ອອກໜັງສືຜ່ານແດນໃຫ້ເດັກເພື່ອເດີນທາງໄປຕ່າງປະເທດ ຕາມການຕົກລົງເຫັນດີຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂັ້ນສູນກາງ ໃນກໍລະນີທົດລອງຈັດເດັກໃຫ້ເຂົ້າກັບຄອບຄົວໃໝ່ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຫຼືພາຍຫຼັງການຈົດທະບຽນການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
5. ລາຍງານສະພາບຂອງເດັກ ທີ່ໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ ຢູ່ຕ່າງປະເທດຕໍ່ລັດຖະບານ;
6. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ ແລະຕາມການມອບໝາຍ.

ຂ. ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງສະຖານທູດ ຫຼືສະຖານກົງສຸນລາວ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ສະຖານທູດ ຫຼືສະຖານກົງສຸນລາວມີ ສິດ ແລະໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະມີຄຳເຫັນກ່ຽວກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ຍື່ນຄຳຮ້ອງຜ່ານສະຖານທູດ ຫຼືສະຖານກົງສຸນລາວ ສົ່ງໃຫ້ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ;
2. ສົ່ງສຳນວນເອກະສານພ້ອມຄຳເຫັນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໃຫ້ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ກ່ຽວກັບເງື່ອນໄຂຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ;
3. ຕິດຕາມ, ປະສານສົມທົບກັບອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງປະເທດຜູ້ຮ້ອງຂໍ ເພື່ອລາຍງານສະພາບຂອງເດັກໃນການທົດລອງລ້ຽງດູ ຫຼືເດັກທີ່ໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງປະເທດແລ້ວເປັນແຕ່ລະໄລຍະ;
4. ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອເດັກທີ່ເອົາໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຊຶ່ງຖືກລະເມີດສິດ ຫຼືຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ, ການຄ້າມະນຸດ ແລະອື່ນໆ;
5. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ ແລະຕາມການມອບໝາຍ.

ມາດຕາ 66 ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງຂະແໜງການແຮງງານ ແລະສະຫວັດດີການສັງຄົມ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂະແໜງແຮງງານ ແລະສະຫວັດດີການສັງຄົມມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຮັບການລາຍງານ ແລະເກັບກຳຈຳນວນເດັກທີ່ຂາດການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ ເພື່ອໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ;
2. ແຈ້ງຈຳນວນເດັກທີ່ຂາດການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ ໃຫ້ຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ເພື່ອຈັດເຂົ້າບັນຊີເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
3. ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທົບກັບຄະນະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ເພື່ອໃຫ້ຄຳປຶກສາ, ປະເມີນ, ຊອກຫາເລືອກໃນການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູທີ່ເໝາະສົມໃຫ້ແກ່ເດັກທີ່ບໍ່ມີພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກ ຄອງ ພ້ອມທັງໃຫ້ການປົກປ້ອງ ແລະຊ່ວຍເຫຼືອເດັກ;
4. ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
5. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ ແລະຕາມການມອບໝາຍ.

ມາດຕາ 67 ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງຂະແໜງການສາທາລະນະສຸກ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂະແໜງການສາທາລະນະສຸກ ມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ອອກໃບແຈ້ງເກີດໃຫ້ເດັກ;
2. ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອເບື້ອງຕົ້ນໃນກໍລະນີ ເດັກເກີດຢູ່ໂຮງໝໍ ແລະພໍ່ແມ່ບໍ່ລ້ຽງດູເດັກ ພ້ອມທັງແຈ້ງ ແລະປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການແຮງງານ ແລະສະຫວັດດີການສັງຄົມ ເພື່ອຊອກຫາເລືອກ ໃນການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູທີ່ເໝາະສົມໃຫ້ແກ່ເດັກ;
3. ເກັບກຳຈຳນວນເດັກທີ່ເກີດຢູ່ໂຮງໝໍ ຊຶ່ງພໍ່ແມ່ບໍ່ລ້ຽງດູ;
4. ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
5. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ ແລະຕາມການມອບໝາຍ.

ມາດຕາ 68 ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງຂະແໜງການປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂະແໜງການປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ກວດກາ ແລະມີຄຳເຫັນ ກ່ຽວກັບປະຫວັດການເຄື່ອນໄຫວຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
2. ຂຶ້ນສຳມະໂນຄົວໃຫ້ເດັກເຂົ້າໃນຄອບຄົວຂອງພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ພາຍຫຼັງການຈົດທະບຽນການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
3. ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອເດັກທີ່ຖືກລະເມີດສິດ ແລະເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ;
4. ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;

5. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ ແລະຕາມການມອບໝາຍ.

ມາດຕາ 69 ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງຂະແໜງການພາຍໃນ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂະແໜງການພາຍໃນມີ ສິດ ແລະໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ອອກໃບຢັ້ງຢືນການເກີດໃຫ້ເດັກ;
2. ປ່ຽນຊື່ ແລະນາມສະກຸນຂອງເດັກ ຕາມການສະເໜີຂອງພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ;
3. ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ;
4. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ ແລະຕາມການມອບໝາຍ.

ພາກທີ VII

ຄ່າທຳນຽມ ແລະຄ່າບໍລິການ

ມາດຕາ 70 ຄ່າທຳນຽມ

ຄ່າທຳນຽມ ແມ່ນຄ່າສິດຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຂອງລັດ ຊຶ່ງເກັບຈາກບຸກຄົນ ທີ່ຍື່ນຄຳຮ້ອງເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນດຳລັດສະບັບນີ້.

ການເສຍຄ່າທຳນຽມ ໃຫ້ເສຍຢູ່ບ່ອນຍື່ນຄຳຮ້ອງ, ສ່ວນການເກັບ ແລະອັດຕາຄ່າທຳນຽມ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດວ່າດ້ວຍຄ່າທຳນຽມ ແລະຄ່າບໍລິການ ທີ່ປະກາດໃຊ້ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 71 ຄ່າບໍລິການ

ຄ່າບໍລິການ ແມ່ນຄ່າຮັບໃຊ້ທາງດ້ານວິຊາການ ກ່ຽວກັບການຂໍເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຊຶ່ງເກັບຈາກບຸກຄົນທີ່ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ເພື່ອເປັນການຊ່ວຍໝູນການໃຊ້ຈ່າຍງົບປະມານຂອງລັດ.

ການເສຍຄ່າບໍລິການ ໃຫ້ເສຍຢູ່ບ່ອນຍື່ນຄຳຮ້ອງ, ສ່ວນການເກັບ ແລະອັດຕາຄ່າບໍລິການ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດວ່າດ້ວຍຄ່າທຳນຽມ ແລະຄ່າບໍລິການ ທີ່ປະກາດໃຊ້ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 72 ການຊ່ວຍເຫຼືອວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ

ຄະນະຮັບຜິດຊອບວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ສາມາດລະດົມການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະການຈັດຕັ້ງພາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດ ເພື່ອສະໜອງການບໍລິການທີ່ຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ວຽກງານການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ.

ພາກທີ VIII

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 73 ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼືການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ການຊອກທາງເລືອກໃຫ້ເດັກໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຼດສູງສຸດ, ການປົກປ້ອງ ແລະຊ່ວຍເຫຼືອເດັກທີ່ເປັນລູກລ້ຽງ ຈະໄດ້ ຮັບການຍ້ອງຍໍ ຫຼືນະໂຍບາຍອື່ນ ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 74 ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ລະເມີດລະບຽບການ ກ່ຽວກັບການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນດຳລັດ ສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ໃຫ້ຂໍ້ມູນບໍ່ຖືກຕ້ອງ, ສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດປອມແປງເອກະສານ, ກົດໝ່ວງ, ຖ່ວງດຶງ, ໃຫ້ ຫຼືຮັບສິນ ປົນ ຫຼື ມີການກະທຳອື່ນ ທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍແກ່ລັດ, ສັງຄົມ ຫຼືບຸກຄົນອື່ນ ຈະຖືກປະຕິບັດມາດຕະການ ສຶກສາອົບຮົມ, ລົງວິໄນ, ປັບໃໝ ຫຼືຖືກດຳເນີນຄະດີຕາມກົດໝາຍ ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີເປົາ ຫຼືໜັກ.

**ພາກທີ IX
ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ**

ມາດຕາ 75 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ທ້ອງຖານລັດຖະບານ, ກະຊວງຍຸຕິທຳ, ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ, ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ກະຊວງແຮງງານ ແລະສະຫວັດດີການສັງຄົມ, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ກະຊວງພາຍໃນ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງ ຖິ່ນ ແລະພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດສະບັບນີ້ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ບັນດາກະຊວງ, ອົງການ, ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຈົ່ງຮັບຮູ້ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ດຳລັດສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 76 ຜົນສັກສິດ

ດຳລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ແລະຫຼັງຈາກລົງໃນຈົດໝາຍເຫດທາງລັດຖະການ ສືບທຳວັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຂໍ້ກຳນົດ, ບົດບັນຍັດໃດ ທີ່ຂັດກັບດຳລັດສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

**ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ
ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ,**

(Handwritten signature in black ink)

ທອງລິງທຳມະວິງ